

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljake zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejša vesti.)

Praga 1. Prvi majnik praznoval se je tukaj in po vsej deželi brez znatnih izgrediv. Bilo je mnogo delavskih shodov, ki so se dosedaj povsod vršili v najlepšem redu.

Dunaj 1. Vsled neugodnega vremena ni prišlo danes toliko delavcev v Prater kakor lani. Vse je bilo mirno in brez izgrediv. Ko je nastal mrak, odkorakali so v polnem redu proti mestu. Le krdele kakih 600 laških delavcev je pelo in kričalo po Ringu, a policija jih je razgnala. Sicer pa posredovanje redarstva ni bilo nikjer potrebno. Vožnja po Pratu je bila nenavadno slabo obiskana, in sicer radi mrzlega vremena. Danes ne izidejo, razven »Wiener Abendpost«, ne jutranji, niti večerni listi. Poročila iz province govore tudi o mirnem praznovanju prvega majnika. Do sedaj še niso javili o nobenem izgredu.

Dunaj 1. Kakor lani, vršili so se tudi danes predpoludne shodi socijalno-demokratskih delavskih društev, na katerih so sprejemali resolucije v prilog osemurnega dnevnega dela in občne, neposredne volilne pravice. Na shodih ni bilo izgrediv.

Bruck na Muri 1. Na vseh podjetjih v dolini Murice delajo, kakor navadno; lo v Kapfenbergu in Brucku praznuje nekaj delavcev. Mir niso nikjer kalili.

Rim 1. V zbornici se je pričela danes debata o devetnajstih interpelacijah glede italijanske politike v Kitaju in o osmih interpelacijah glede ozemlja za tripolitansko mejo ter o kolonialni politiki vlade. Med debato je omenil poslanec Santini izkrcanja italijanskega vojaštva v samunskem zalivu. Minister zunanjih stvari, Canevaro, je izjavil, da vlada nikdar ni izdala takega povelja.

Haag 1. V tako imenovani oranjski dvorani, kjer se bodo vršile razprave razoroževalnega zbora, postavijo sto sedežev. Ustanovi se tudi pisarna in sekretariat, v katerima bode delovalo deset tajnikov, atašejev na poslanstvih ali nizozemskih uradnikov. Že sedaj skoraj ni dvoma, da bode posvetovanje konference tajno, vendar bodo bržkone

izdajali komunikacije. Ruski poslanik v Londonu pl. Staël pride semkaj 4. t. m.

Madrid 1. Sedaj se je dožal konecni uspeh volitev v senat. Izvolili so 100 pristašev vlade, 50 liberalcev, 7 privržencev Gamazovih, 6 pripadnikov vojvode tetuanskega, 3 karliste, 1 republikanec in 1 neodvisnega poslanca. Vlada ima 40 glasov večine.

Pariz 1. Mesto kaže danes svoje navadno lice. Povsod delajo. Dosedaj se ni pripetilo nič posebnega.

Barcelona 30. m. m. Mnogo delavcev je sklenilo, da bodo 1. majnika delali.

London 1. V zbornici poslancev je izjavil Chamberlain, državni tajnik za kolonije, da je sklenila ciprška vlada z avstrijskim Lloydom začasno pogodbo glede poštne službe med ciprskim otokom in Egiptom. Ta pogodba velja od 1. junija naprej. Ker mora ta dogovor dobiti potrdilo angleške vlade ter ga še le proučuje državno blagajništvo, ne bi bilo primerno, če bi se objavile že sedaj njegove določbe.

Za svobodo, za pravo!

(Dopis.)

Da, boli jih! Prav imate, gospod urednik! Boli jih lekeja, ki so jo dobili v »Secolo« radi ostudnega postopanja svojega proti slovanskim poslancem v deželni zboru istrskem. Boli jih že zato, ker je prišla ta moralna pljuska od prijateljske roke, ali še veliko bolj zato, ker je — zaslužena v polni meri, ker je zadela v živo. Dobro ste jim povedali: pravica našega jezika v provinciji istrski je uzakonjena: zapisana je v knjigi božjih in ljudskih zakonov. Dobro ste jim povedali: to pravo je neporušno. Ali najbolje ste jim povedali to: da Slovence in Hrvat, priučivša se, se svojim talentom, tujim jezikom, se nikakor še nista odpravila pravice svojega rojstva in svoje krvi! Dobro, izborna je bilo rečeno, da Italijane ne briga čisto nič, kaj in koliko znajo naši poslanci, a še

ki jim ne manjka evenka, prazna vreča ne stoji pokonei.

Tam v kotu okolo štirioglate belo osnažene javorjeve mize se je zbrala družba starejih kmetov. Počasi so padale besede, a vsaka je bila tehtna.

Že marsikako so zmodrovali o letini in o živini, o slabih časih in vremenu, ko se je pridrenjal do mize Pavlovec, slok, postaven kmet, temnega obraza, v že oguljeni nedeljski suknji. Nekako osorno je odrinil starega Šimna, ki je sedel široko na klopi in opiral komolce ob mizo ter molče zleknil svojo dolgo postavo v dve gubi.

— Slivovke, eno osmino! — je zakričal z raskavim glasom in jezno zarežal nad Dobnikom, ki ga je nekako neverjetno motril z svojimi majhnimi zalitimi očmi.

— No proketo! kaj pa zijaš v me, kakor da me nisi videl še živ dan, za eno osmino sem ti menda še dober! —

— I no, i no! — je pogovarjal krčmar ter odhitel po slivovke, zraven pa ugibal, kje neki bi se ga bil Pavlovec navlekel že tako zgodaj.

— To presneto oštirče debelo, kako me gleda, kakor bi se bal za tisto svojo žldro — je godr-

manje so dolžni naši, da bi se morali ozirati na ono, česar italijanski poslanci — ne umejo in ne znajo. Kolike brezmiselnosti! Ali bi bilo absurdno to! Nezanje, lenoba in nesposobnost naj bi dobivale še posebno nagrado. Te naj bi ustvarjale nekak pravni naslov za privilegije! Radi tega, ker sem se jaz kaj učil, a oni drugi se ni ničesar učil, naj bi bil on moj gospod! To se pravi, stvari postavljati na glavo! Ako se italijanski poslanci v deželnem zboru istrskem niso hoteli ali niso mogli priučiti jeziku svojih sodeželanov slovenske krvi, je to njih stvar, in sami naj nosijo posledice svoje duševne impotence! Ali kako naj bi prišli naši poslanci do tega, da bi oni morali trpeti na teh posledicah?!

Milanski »Secolo« je rekel, da je spoštovanje do pravice manjšin dandanes v najnaprednejih deželah potreben korolar svobode! Gotovo, gotovo! Ako ne spoštuješ sočloveka, ako mu ne dovoljuješ, da bi smel neomejeno in neovirano povedati, kar misli in kar čuti, ako ga nočeš poslušati, ako mu z moralnim ali celo fizičnim nasiljem mašiš usta, ako ga obsuvas s psovki in zasramovanji, mesto da bi mu odgovarjal z argumenti in dokazi, kakor se spodobi med civilizovanimi ljudmi, ako si ga prisilil slednjič — kakor se je to zgodilo v deželnem zboru istrskem —, da se mora umikati pred takim dvojnimi nasiljem, ker tvoj nasprotnik ni izvežban v vihtenju takega orožja in se mu studi takov način boja, kje je tu tisto spoštovanje, ki je predpogoj svobodi?! Tisto spoštovanje, o katerem pravi »Secolo«, da je v vseh naprednih deželah korolar svobode!! Nehoté morda, ali faktično je milanski list s tem izrekel sodbo in obsodbo o odnosu, kakor so se razvili pod strupenim in pogubnim vplivom — in v tem tiči krvava ironija — dvatisočetne, toliko proslavljene avite culture! V enem samem stavku je izrekel milanski list, da dežele istrske — kjer v deželnem zastopu ni niti sledi takega spoštovanja do manjšine — ni smeti prištevati mej napredne dežele. In res je to, kar so Italijani storili iz te nesrečne pokrajine, jedno samo veliko grobišče po-

njal Pavlovec med tem in nejevoljno popravljal klubuk na glavi.

— Šmenta, kaj te je pa prevzelo, da si tako prebito siten? — se je oglašil njegov sosed Šimen počasno, ter oprezno nesel kozarec vina k ustom.

— Siten! E oče, kaj vam za to, kakšen sem! Saj vam nisem nič dolžan, da bi se še vi ujedali nad menoj. —

— Kedo se ujeda, kdo?! Ti sam se ujedaš najbolj! Tu prihaja semkaj k naši mizi, pa robanti in rentarči, ne da bi vedel, zakaj in kako! —

— Hudika ne vedel! —

— Kaj pa ti je prav za prav, da gledaš, ko sam rogati? — so začeli povpraševati še drugi.

— Gledam! saj lahko. Klel bi, da bi se iskre kresale! — je rojil Pavlovec še vedno, vzeloštrju, ki je prinesel slivovko, osminko iz rok in v hipu izpil skoro polovico.

— Malo prehitro si začel — piknil ga je Grabiša, kmet srednjih let in ne baš prijatelj Pavlovčev.

— Prehitro ali ne, ti ne boš plačeval za me! Hudičovo olje bi pil, tak sem! —

— Bog se usmili, kaj pa je prišlo v te! —

P O D L I S T E K.

Na kmetih.

Spisal Poluks.

I.

V nedeljo popoldne je bilo. Pri Dobniku, vaškem krčmarju, je sedelo lepo število pivecev in debelušna Dobnikovka je imela dokaj opravila. Ta je hotel imeti vina, oni klobas, drugi pa so kričali zdaj za žveplenke, zdaj za čašico slivovke.

Marica, mlada brhka domača hči, je sicer tudi pomagala materi, in oče Dobnik se je oprezno vrtel mej mizami, a kaj, gospodinji treba paziti na vse. Zdaj si je flegmatični nje soprog tam v kotu tlačil pipo, zdaj se je Marica smejala pri onem-le navihanem sosedovem sinu, dekla v kuhinji se je šalila z hlapcem, mesto da bi pazila na kuhio — tako, da je bilo treba Dobnikovi materi imeti povsod oči in ušesa.

Pa je bila res imenitna gostilna pri Dobniku. Tako dobre pijače in tako okusne jedi ni bilo dobiti nikjer drugje, in ni čuda, če je Dobnik precej ponosno nosil glavo. I kaj se hoče, lahko je takim,

kopane svobode, zatrtga prava in uničenega blagostanja ljudskega!

Tu ga ni najprimitivnejega pogoja svobodi?! Svoboda pa je — življenje. In tudi konstitucionalno in parlamentarno življenje se more razvijati in more procvetati le na podstavi svobode!

Svoboda se pa v deželni zboru istrskem gazi v blato na nečuten način in je po takem vse parlamentarno življenje pobeljen grob!! Najkrutejši osebni absolutizem ne bi mogel biti tako nasilen, tako strašen, kakor je tu absolutizem gospodvalne stranke, te zloglasne večine v deželni zboru istrskem.

Italijani se izgovarjajo, da oni ne umejo slovenski oziroma hrvaški, a naši da umejo vsi prav dobro italijanski. Že radi tega, da bi naši morali govoriti italijanski. Denimo, da je res tako. Toda povedali smo že, da bi bilo absurdno, ako bi po znanju ali nepoznanju posamičnikov hoteli uravnnavati splošna ljudska prava, prava celih narodov, da bi se izvrševanje zakonov, izvrševanje ustave urejalo po tem, da-li se je kateri posamičnik česa naučil ali ne! Pravice naroda slovensko-hrvaškega v Istri so neomajne, so neminljive, ker so zakonljive. Pravica do rabe našega jezika ni le last naših poslancev, ampak to je last vsega naroda! Tudi ko bi naši poslanci hoteli storiti to uslugo laški večini, vendar ne bi smeli, ako ni narod pritrdil temu. Poslanec nima pravice odrekati se čemu, kar ni njegovo. On se ne sme odrekati pravici, ki je njegova last le v toliko, v kolikor je on del narodne skupnosti! Poslanec je prejel od naroda mandat, da čuva njega prava, ne pa da bi se v imenu naroda odrekal narodnim pravici. Italijanski gospodi tišči seveda že v krvi oblastnost stare beneške oligarhije, oni nimajo zmisla za razmerje med poslancem in ljudstvom v konstitucionalni državi. Sicer ne bi zahtevali od naših poslancev, česar jim isti ne morejo dati. Kajti, če bi naši poslanci privolili v to, kar zahtevajo od njih Italijani, ne bi bili več zastopniki naroda, ampak njega izdajice.

Sosebno je zabolelo gospodo tudi to, da je milanski list opozoril na analogijo v deželni zboru tirolskem, ker jih je opozoril na kričeče protislovje, ki je obseženo v njihovem postopanju. Po vsej pravici jih je opozoril, da saj to, kar zahteva slovanska manjšina v deželni zboru istrskem, ni nič drugega, nego je to, kar zahtevajo in tudi uží v a j o italijanski poslanci v deželni zboru tirolskem. Italijanska glasila ne vedo odgovoriti drugemu na to opozorjenje, nego, da pravijo, da je razlika v tem, da Italijani v Tirolu niso agresivni, da ne sezajo po posestnem stanju Nemcev, ampak da hočejo le ohraniti svoje posestno stanje; Slovani v Istri pa da so agresivni, da sezajo po italijanskem posestnem stanju, da hočejo uživati, česar niso uživali dosedaj itd. itd.

Na tem je precej resnice. Smo pa-li mi krivi, da so bili Nemci v Tirolu že dosedaj pravičnejši nasproti Italijanom, nego so bili in so istrski Italijani nasproti Slovanom?! Ni-li naravno to, ni-li opravičeno to, ni-li to celó naša sveta narodna dolžnost, da smo agresivni proti

je javkal Dobnikar, ki se je bal, da se ne bi vnel kak prepir.

Pa Pavlovec je le klel in se jezil, gledal pisano in razjarjeno tolkel ob mizo.

— Napil se ga je kje, zdaj se pa jezi, kakor bi mu bila res sila — je modroval stari Šimen ter se odmaknil od svojega hudega soseda.

— Sila ali ne sila! Kaj veste vi, kaj so skrbi, kaj je nesreča! Menda mi sam vrag sedi za vratom, kar sem prevzel to bajto prokleta! — ro-bantil je Pavlovec.

— I, ne kolni, ne kolni! — ga je pogovarjal pobožni Zevnikar iz svojega kota ter plašno pogledaval čez mizo.

— Hudik bi ne klel! Smejam naj se, kaj ne?! Popoldne sem poslal pastirja konje past. Ravno sem se zleknil na vrtu v sene in oprl komolec v travo, kar je priletel sosedov hlapec nad me in kričal, kakor da so vsi križi doli. Pa sem ustal in tekla za njim v našo ogrado, kjer je bil pastir s konji. No in tam je ležal sivec na tleh, Jožko pa je javkal zraven za žive in mrtve. —

— Kaj pa je bilo? — vmešala se je radovedna krčmarica v pripoved in trla svoj beli predpasnik med prsti. (Pride še.)

Italijanom v tem zmislu, da zahtevamo od istih, naj nam vrnejo, kar so nam vzeli s silo in krivico in kar oni imenujejo sedaj svoje »posestno stanje«? Res je sicer, da po pridobitvi vsega, kar zahtevamo mi, bi Italijani v Istri zgubili mnogo in bi mi pridobili tudi mnogo: da bi oni zgubili hegemonijo, mi pa pridobili enakopravnost; ali na tem nismo krivi mi, da so Italijani na podlagi falzifikacije odnošajev zgradili in vzdržavali svoje gospodstvo!! Smo-li krivi mi, da je posestno stanje italijanske stranke — ukradeno?! Je-li zameriti okradenemu, ako zahteva, naj jo mu povrne kar so mu odnesli?! To zahtevamo in nič drugega. Če pa Italijani zgube potem gospodstvo, omejevali se le na to, kar je v resnici njihovo, na tem zopet nismo krivi mi, ampak — odnošaji! To bo le naravna posledica dejstva, da je večina v deželi slovanska.

In da nastopi ta posledica čim prej, to je postulat svobode in prava! Zato le pogumno naprej v boju za — svobodo in za pravo!

Govor dra. Dinka Trinajstića

v drugi seji dež. zbora istrskega dne 18. aprila 1899. (Zvršetek.)

Dr. Trinajstić: Jaz prosim zastopnika vlade, da konstatira, da me predsednik ne pusti govoriti! Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: da konstatira postopanje nasproti nam. Bili so nadalje odsotni ter se niso udeležili volitve, da-si so vpisani, kakor da bi glasovali: pod št. 9. Tonetti Giovanni, ki je v Ameriki; pod št. 16 Paškvali Ivan Bača; pod št. 17 Anton Rudar; pod št. 18 Vazila Peretić Mate; pod št. 25 Načinović Gašpar pok. Gašpara; pod št. 28 Barbarčić Mate; Donadić Anton Vazila, Files Josip, ki je bil v Trstu; pod št. 35 Donadić Anton pok. Ivana; pod št. 44 Donadić Mate pok. Antona; pod št. 50 Babarčić Ivan pok. Antona; pod št. 11 Zagabria Anton, koji je odsoten; pod št. 40 Načinović Dinko pok. Ivana, za katerega je glasoval sin Dinko.

Klie: non si legge! (ne čitati!)

Dr. Trinajstić: Jaz ne čitam govora; jaz čitam le imena.

Predsednik: La finisca!

Dr. Trinajstić: Glasovali so tudi mrtvi. Tako sta od volilcev pod št. 31 dva mrtva.

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Jaz govorim o predmetu.

Predsednik zopet sega v besedo.

Dr. Trinajstić: Jaz govorim o predmetu; kako trdite vi, da ne govorim o predmetu, če ne umeje jezika?!

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Jaz varujem svojo pravico...

Torej pod št. 44: Ivan, Anton in Josip Zuković so vsi trije mrtvi... (Žvižganje.)

Predsednik: Avanti!

Dr. Trinajstić (predsedniku): Vi ste pozvani, da branite čast tega zbora ter da je ne pustite rušiti od nesramne sodrge. (Krik.) Vi ne znate varovati časti... Gospod, vi ne poznate svojega položaja...

Predsednik govori, da je to »provocazione«.

Poslanec Benatti govori italijanski.

Dr. Trinajstić odgovarja Benattiju.

Predsednik opominja, naj se gre govornik prepriat in pričkat »al caffè«.

Dr. Trinajstić: Prepovejte njim konverzacijo in motenje! (Žvižganje.)

Gospod predsednik, če vi niste v stanu, da iztirate tisto sodrgo venkaj, če ne znate ščititi dostojanstva tega zbora in če sami grešite proti svobodi govora, odrekam se besedi. Zdaj ste svobodni...

Politični pregled.

TRST, 2. maja 1899.

K položaju. Od oficijozne strani se oporeka vesti, ki jo je bila prinesla »Neue Freie Presse«, češ, da je vlada opustila namero izdati jezikovni zakon s pomočjo § 14. »Piccolu« pa brzojavljajo z Dunaja — seveda najbrže iz krogov, ki so blizu isti »Neue Freie Presse« — da je vest tega lista vendar le resnična. Ministerstvo Thunovo da hoče izvesti le še pogodbo z Ogersko in s tem da bo dovršena njega naloga. Jezikovno vprašanje

pa da ostane naslednikom sedanjega ministerstva.

Ali res politična demonstracija?!

Notri mej ljudmi boji današnjih dni, ob plohi udarcev, ki padajo na nas od vseh strani, v tej bojni viharji za življenje, občutimo prav te dni neko zadoščenje. Širša javnost se je vendar začela nekoliko baviti z nami. Kakor bi hoteli, nas vendar ne morejo prezirati. Grde nas, tepejo nas in ubijajo, ali govore o nas! Ob vsej dobri ali zli volji za to vendar ne morejo več prezirati naroda slovenskega tako, kakor so ga nekdaj. To je vsakako precejšnja moralna pridobitev, da smo si izsilili pozornost, da se sami, se svojo silo potiskamo na dnevni red avstrijske politike. Tako so vendar nekateri dunajski listi (in po istih tudi naša »Triester Zeitung«) doslovno prijavi pismo dra. Gregorčiča do dra. Pajerja, tako je n. pr. jezno zašumelo po vsem nemškem gozdu po razpravi v deželni zboru kranjskem o realnem zakonu, ko so sklenili, da se morajo vsi učenci na realki učiti obeh deželnih jezikov, zraven tega pa slovenski dijak še hrvaškega. V razgovor je posegnil tudi svobodno-oficijozni, hipermodri »Fremdenblatt« rekši, da je bila to politična demonstracija, češ, da tu niso bili odločilni pedagoški razlogi, ampak namen, da bi ljubljanska realka postala instrumentom za vzgojevanje »jugoslovanskega naroda«, obsežajočega obe državni obsežji monarhije, kar da se malo priklada onemu okvirju ustavnega določila, ki prepušča realstvo deželni zakonodaji, ker so praktične naučne potrebe v raznih deželah različne.

Ti moj Bog, po takem razlaganju je tudi vsaka osnovna šola, ki jo zahtevamo, politična demonstracija. Vsaka slovenska šola vzgaja slovenske otroke v slovenskem jeziku in jih varuje pred odvajanjem od svojega naroda. Z otroci pa je že tako, da rasejo in da tudi polagoma dorasejo do mož, do — političnih bojnikov. Ergo: šola ni drugega, nego instrument za vzgajanje političnih bojnikov in osnova te šole ni bila drugega, nego — politična demonstracija! Torej — nič šol! To bi bil prav za prav zaključek modrosti poloficijoznega lista. Ali — če se motimo — na državnih realkah po Avstriji se poučuje tudi francoščina! To je pa že lahkomišelnost od gospe in matere države, ki uprizarja take permanentne demonstracije za — francosko republiko! In celó huje demonstracije, nego je ona deželnega zbora kranjskega, kajti: narod hrvaški, katerega jezik se mi Slovenci radi učimo, ker je prav za prav naš jezik, biva sicer res v dveh »državnih obsežjih«, ali vendar še vedno v iste monarhiji in pod isto dinastijo, dočim leži francoska republika — ako ne laže geografija — daleč izven monarhije.

Svobodno oficijozni list naj nam ne zameri, ako mu povemo, da je se svojim sklicavanjem na ustavo ustrelil prav velicega kozla. Dunaj je sicer res precej daleč od Istre in Dalmacije, ali od ljudi, ki s tako nadutostjo in tako nekako od gori doli dajejo lekcije o ustavi in o politični pristojnosti in o lojalnosti, bi vendar smeli zahtevati toliko znanja tudi — v geografiji in etnografiji teh naših dežel, da bi vedeli, da je Hrvatov tudi v »tem državnem obsežju monarhije«, da se torej hrvaški jezik govori tudi v tej polovici države, in da so Slovenci, katerim je namenjena ljubljanska realka — da ne govorimo o narodnem jedinstvu med Slovenci in Hrvati — v neprestani gospodarski in trgovski dotiki, in da torej tudi praktična potreba govori za to, da se mi učimo hrvaški.

Pa tudi toliko poznanja parlamentarnih odnošajev bi smeli zahtevati od takih strogih in modrih gospodov, da bi vedeli, da zastopniki Hrvatov, živečih v »kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru«, sede v parlamentu na Dunaju in da tam z skrajnim samozatajevanjem podpirajo — avstrijsko vlado v boju proti revolucionarnim življenjem!!

Rekli bi torej, da rečeni sklep dež. zbora kranjskega ni bil nikaka nedopustna politična demonstracija, pač pa je nastop »Fremdenblattov« demonstracija proti parlamentarni konstelaciji, ki je v podlago ekzistenci sedanje vlade, oziroma demonstracija v prilog opoziciji. Seveda je to jedna avstrijskih specialitet, da vladni listi delajo za — opozicijo, in pa še kakšno.

Italijanski irredentizem. Konservativna in liberalna združenja Italije so imela skupen shod

v Milanu, ki je mej drugimi brzojavno pozdravil tudi kralja in je od poslednjega dobil jako laskav odgovor. Na shodu so sklenili, da se pozdravi italijanski narod della Regione Giulia v Avstriji in da se mu zaželi zmaga v njega borbi. Vrh tega so v statut teh združenj vsprejeli novo točko, po kateri mora biti cilj tem društvom narodna propaganda tudi izven italijanske kraljevine.

Italijanskim krogom treba pripoznati, da postajajo čim dalje, tem odkritejši. Tem čudneje je, da se v Avstriji vedejo tako, kakor da bi se ta odkritost v ciljih oficijelne in neoficijelne Italije tikala vsega sveta, izvemši — jedino Avstrijo!

V italijanski komori so včeraj ostro kritikovali politiko Italije v Kitaju. Socijalist Bissolati je rekel, da njegova stranka ne da ni jednega moža in nijednega noviča za tako politiko. Irredentovec Barzilai je rekel, da ta politika nima ni pravega koncepta ni tehniške okretnosti. Začetek tej politiki je isto tako nesrečen, kakor je bil oni v Afriki in konec bo najbrže tudi tak. Italija ne more imeti od tega nikake gospodarske koristi že zato, ker bi tako akcijo mogla izvesti le s tujimi kapitali. Bonin je rekel, da je Italija začela to politiko z vezanimi rokami. Vse je bilo nepripravljeno. Zasedenje teritorija v Kitaju ne more prinese Italiji nikake resnične koristi.

Domače vesti.

Osemdesetletnica hrvatskega pesnika Ivana viteza Trnskoga. V nedeljo zvečer so priredila zagrebška društva impozantno serenado. Pred stanovanjem jubilarja se je zbrala ogromna množica. Pela so društva »Kolo«, »Sloga«, »Merkur« in »Sloboda«, kakih 150 pevcev. Mladi pesnik Mihovil Nikolić je govoril svojo lastno krasno pesem velikanu ilirskega prepoda — to je bil pesniški poklon mladega naraščaja Nestorju hrvatskega Parnasa. Starček-pesnik je bil na oknu stanovanja priča tem pristranim ovacijam in se je potem zahvalil množici v iskrenih besedah. Potem je sledilo zopet petje in ob navdušenih vsklikih iz tisočero grl se je spreved zopet uredil in se pomikal proti prostorom »Sokola« in »Kola«.

Včeraj predpoludne pa se je jubilarju poklonila velika deputacija, ki mu je poklonila krasno addresso, izdelano od več hrvatskih umetnikov. Po prečitaniu adrese se je jubilar zahvalil v priprostitih ali tem pristranih besedah, obljubivši, da hoče tudi sedaj še, ko mu je glava osivela, delati, kolikor bode mogel, za mili rod hrvatski in za to lepo domovino. Zatem so jubilarja sproveli na banket.

Spomin mučenikov-velikanov Petra Zrinjskega in Krste Frankopana je proslavil narod hrvatski — kakor vsako leto — te dni na tih ali veledostojen in pristojen način: z mašami zadušnicami in ganljivimi spisi po listih. Leta 1671, dne 30. aprila, sti padli glavi teh dveh blestečih prikazni v zgodovini naroda hrvatskega pod roko krvnika v Dunajskem Novem mestu. 229 let je minolo od onih burnih časov, mnogo viharjev je tudi pozneje hrulo nad narodom hrvatskim in tudi danes še se mora isti boriti — če tudi v drugačnih oblikah in z drugim orožjem — za svojo svobodo, ali ima tudi to tolažbo, da ima v vsakoletni priprosto-ganljivi proslavi spomina Zrinjskega in Frankopana jamstvo, da v narodu še ni izumrla tista ljubezen do samega sebe, katero sta morala junaka plačati se svojim življenjem. Slava spominu teh dveh hrvatskih velikanov in čast hvaležnemu narodu!

Imenovanje. Minister za nauk in bogočastje je imenoval glavnega učitelja na učiteljsku v Kopru in okrajnega šolskega nadzornika v Pulju, gosp. Stefana Križniča, ravnateljem ženskega učiteljskega v Gorici. Čestitamo od srea!

Razdelitev občine pazinske. Zakon, vsprejet v zadnjem zasedanju deželnega odbora istrskega, za razdeljenje občine pazinske v štiri manje občine, ni zadobil cesarskega potrjenja.

Iz odvetniške zbornice tržaške. Predsednikom te zbornice je izvoljen dr. Clemens Lunnardelli, podpredsednikom pa dr. Scipio vitez Sandrinelli in dr. Hektor Richetti.

Ljubljanski superijorni žargon. »Tržaška «Edinost» postaja od dne do dne bolj podobna

stari devici. Že dolgo sta ji molek in molitvena knjiga prva in jedina tolažba, tako da je sedaj pristno glasilo redovnikov tretjega reda. Ni torej čuda, da je stara ta ženica — koji se pa boleznirazširjenja» možgan ni treba bati — kakor vsakatareijalka, prav zelo hudobna. Da si je že parkrat, ko smo ji okreali koščene prste, storila obljubo, da bode narodno napredno stranko v Ljubljani puščala v miru, prelomlja to obljubo teden za tednom. Kar stakne, izvleče na dan proti naši stranki, ne da bi bila pri tem kajposebno izbirčna. Danes se sreča z ljubljanskim potnikom v tužni Istri, ki zabavlja na duhovnike — takoj se stara »Edinost« »zgraža« in nad nas ljubljanske naprednjake zabavlja, kakor se le v Trstu zabavljati more. Drugi dan zopet dobi iz Ljubljane diagnozo o svojih cerebralijah, in takoj se spet zgraža, prav kakor da smo mi ljubljanski naprednjaki odgovorni za mozeg v njeni časnikarski buči! Ljubljanski klerikalei pa uživajo od njene strani najslajši mir. Sedaj, ko je »Katoliška tiskarna« radi volitve vbogemu svojemu uslužbenu pojedla vsakdanji kruh, se tetika »Edinost« ni ne zgraža ne, dasi je tedaj, ko je deželni odbor poštenjaku Koblarju dal zasluženi ukor, od samega zgražanja plesala kankan, da so se ji kazala suhotna in usnjasta kolena! Sedaj, ko so katoliki poštenemu delavcu kruh snedli, je pa vse v redu, in tržaška »Edinost« bo morda še par maš plačala, ker se je zgodilo tako. To je sveta tržaška doslednost! Ti sveti doslednosti pa še jedenkrat: s svojim zabavljanjem nas ne uženete v kozji rog!

Taka je polemika v ljubljanskem superijornem žargonu. Ustreženo bodi »Slovenskemu Narodu«: na tako polemiko je jedino na mestu — molk!!

Izlet in veselica ženske podružnice sv. Cirila in Metoda k sv. Ivanu se je odložila, radi nestalnosti vremena in drugih nepričakovanih zaprek, na prvo nedeljo v juniju.

Avita coltura! Pišejo nam: V nedeljo sem šel z svojo družino v mestni gozdič, da se mi otroci malce razvedré in da se navžijejo čistejega zraka.

Nazaj gredé smo pri sv. Alojziju srečali dva nekoliko vinjena možaka, ki sta, ne mené se za mojo osebo (bil sem z otrokom nekoliko spredaj,) začela nadlegovati mojo ženo in družinsko prijateljico, ki sta obe imeli otroka v naročju! Na laške bedarije sta ženski odgovarjali slovenski, na kar je rekel jeden surovežev: »Saj sem tudi jaz »Kranjec«, samo ne tako neumen, kakor ste vi drugi! Drugi, ki je bil Lah, je rekel: »Ande in malora in ščavarija, mostri di ščavi!« »Kranjec« ga je (bil je namreč bolj pameten) posvaril, rekši: »Ne mojte žaliti ljudi, kigrejo svojo pot in ki vas nič ne vprašajo«, kar me je nekoliko pomirilo, toda lahonskemu šarlatanu sem povedal, kar mu je šlo, tako, da je kar izginol v temo.

To so torej oni čini zloglasne avite colture! Potem naj še rečejo, da izzivamo mi!

Izletnik.

Klub jezdecov je ustanovil »Hrvatski Sokol« v Zagrebu. Proti mali odškodnini ponuja se sokolom prilžnost izvežbati se v ježi. Pouk traje dva meseca.

Slavnemu občinstvu na znanje. Podpisano predsedništvo slavnostnega odbora pevskega društva »Adrija« v Barkovljah uljudno pozivlja vse one gospode rodoljube v Trstu in okolici, ki so morda potom raznih oseb kaj darovali za nabavo društvene zastave »Adrije«, a ni bil njihov dar še objavljen v »Edinosti«, da nam blagovolé to naznaniti čim prej ali osebno ali potom dopisnice. Ob enem opozarjamo sl. občinstvo, da je nadaljne prispevke izročati le členom slavnostnega odbora, ali zanesljivim in v to pooblaščenim osebam našega društva.

Hraber Ražem, častni predsednik.

Josip Sulčič, tajnik.

Iz-pred deželnega sodišča. Nepoboljšljivega gosta so imeli včeraj na zatožni klopi. Bil je 59-letni Anton Mark. Mož je bil že večkrat kaznovan radi tatvine in javnega nasilstva, a leta 1861, je bil kakor vojak obsojen na smrt, ker je bil na čelu neki zaroti. Pozneje pomiloščen je dobil primerno število palic. Včeraj je bil tožen radi javnega nasilstva in nedovoljenega nošenja orožja. Hotel je s silo udreti v neko stanovanje na trgu sv. Ivana. Ker mu niso hoteli odpreti, je razgra-

jal. Poklicali so redarja, a uprl se je tudi temu tako, da je moral prihiteti še jeden redar v pomoč. Sodišče je prisodilo temu nasilnežu 13 mesecev ječe.

To je bila zvestoba sluga do svojega gospodarja. 18-letni Josip Calligaris je služil kmeta J. Svetino tako zvesto, da je poslednjemu pomagal celo krasti po polju. Hlapec je dobil včeraj 2 meseca, gospodar pa 5 mesecev ječe.

26-letni Just Mahalan je dobil včeraj 6 mesecev ječe radi težkega telesnega poškodovanja. Sprl se je bil z neko osebo v gostilni in ko mu je bilo zadosti, je zagnal steklenico dveh litrov svojemu nasprotniku v obraz. Izgovarjal se je, da je bil pijan, ali priče so govorile drugače.

Drobne vesti. Še je poštenih ljudi na svetu. Težak Ivan Grmek z Vrdele je našel včeraj na ulici listek loterije. Hotel je že vreči preč ta papirček, ali v isti hip jo došel pred jedno loterijsko kolekturo. Pogledal je na vzdignjene številke in glej — vse tri številke so bile razobešene tam, listek je dobil terno. Ali Grmek je pošten mož, nesel je srečni listek na policijo. Ta pač zasluži nagrado od dotičnega srečnega igralca.

35-letni mesar I. V. je včeraj počenjal na ulici raznih neumnosti. Mimoidoči so videli takoj, da možu ni prav v glavi. Odveli so ga na njega stanovanje. Tam pa je siromak jel besneti tako, da so morali poklicati zdravnika, ki je odredil, da so I. V. odveli v bolnico.

Težak I. C. je bil sinoči do 11. ure mej prijatelji. Razstane pa menda ni bil posebno prijateljski, kajti I. C. je odnesel seboj nič več in nič manj, nego pet ran na glavi. Glavo je seveda nesel na zdravniško postajo, kjer so mu jo pokrpali, kakor so vedeli in znali.

Nekaj sličnega, vendar ne tako hudega, se je dogodilo kočijažu I. G. Tudi on je bil v družbi dobrih prijateljev, ki so ga nekoliko pobožkali po glavi.

Ni se posrečilo. Iz nekega temnega kota na ulici Miramar sta začela redarja minolo noč sumljivo smrčanje. Stopila sta bližje in videla sta dve prikazni, ki sta se delali, kakor da spiti. Redarja sta stopila še bližje in videla sta, da je tu več družba: dveh možkih in 6 lepih — kokošij. Ker moža nista hotela pojasniti, kako sta zašla v tako tesno dotiko s toli lepimi kokošimi, morala sta na policijo in potem v ulico Tigor, pa — brez kokoši! No, bo pa ričet pel za nekoliko časa!

Popravek. V vabilo na VII. redni občni zbor tržaške posojilnice in hranilnice, priobčeno v 98. št. »Edinosti«, urinila se je neljuba pomota, in je čitati, da se bode ta zbor vršil dne 7. maja t. l. ob 9. uri predpoludne, ne pa, kakor je tiskano, popoludne.

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario žtev. 2.
(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Različne vesti.

Iz sodnih dvoran. Z bodalecem. Kedar se čita o bodalu, smemo biti prepričani, da je junak naš znanec Lah. Tako je bilo tudi v našem slučaju. Pred okrožnim sodiščem v Reichenburgu se je vršila dne 25. m. m. raprava proti nekemu šestindvajsetletnemu Alojziju Lorenu Nardonu iz Reverdelle-Luna na južnem Tirolskem zaradi zločina teške telesne poškodbe. Isti je 25. februarja t. l. v neki krčmi v Kristofsgundu z bodalom težko poškodoval Jožefa Riho, a lahko ranil Rudolfa Scholza. Poškodovanca sta ga bila, ker je bil preživega temperamenta — spremila iz gostilnice. Nardon je na razpravi trdil, da je vršil le silobran, ker da se sicer ni mogel obraniti napada. Sodni dvor pa je bil drugega menenja ter je obdolžence obsodil v petmesečno težko ječo in radi prepevedane nošnje orožja v 24 ur zapora.

Silobran. Kmetica Katia Lupesen iz Bergego ranila je pred meseci svojega moža, kateri jo je hotel zadaviti, na 17 mestih s sekiro ter ga ubila s tem. Dne 19. m. m. se je vršila proti njej razprava v Temešvaru, na kateri so Katice rešili krivde, ker da je vršila «silobran».

Tristoletnico Cromwellovega rojstva so obhajali te dni v Londonu slovesno. Pri tej priliki je propovednik v City Temple dr. Parker zalil nemškega cesarja in sultana na nezasišani način. Predsednik narodnega sveta dr. Mackennal da mu je pomagal.

Ruske reforme. Dve važni reformi se pripravljata zadnji čas na Ruskem, namreč uvedenje meterske mere in novega, pri nas rabljenega gregorijanskega koledarja. Astronomski odsek, ki se je pečal s tem vprašanjem, je dovršil svoje delo. Sicer se poslednje imenovani novotariji protivi sv. Sinoda, na čelu jej energični Pobedonoščev, vendar je pričakovati, da postanejo Rusi tudi v tem pogledu zopet za en korak moderniji.

Ženske kakor obrtne nadzornice poslujejo že več let na Nemškem, seveda v tovarnah in obrtnih zavodih, kjer služijo delavke. Časniki se izrekajo zelo povoljno o teh ženskih nadzornicah, katere mnogo lažje zapažajo nedostatke in nevarnosti, ki preté njihovemu spolu v tovarnah, nego bi to zamogli moški. Kmalu bodo imele obrtne nadzornice sledeče države: Hesenska, Bavarska, Vajmarska, Badenska in Vittenberška.

Umor in samomor v cerkvi. V cerkvi Notre-Dame de Rive v Parizu je ustrelil neki steklar Charolais dvakrat na svojo ženo, ko je privedla otroke k prvemu sv. obhajilu. Ženo je ranil smrtno. Potem je hotel zbežati, a pri vratih so ga zadržali. Sedaj je obrnil orožje proti svoji glavi ter obležal mrtev. Vsled tega prizora je prijel krč več otrok, in obhajilo se je moralo odložiti. Vzrok napada je bil baže ta, ker ga žena, ki je živela ločena od njega, ni bila povabila, da se udeleži prvega sv. obhajila njega otrok.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Koper 2. Danes je bila četrta seja deželnega zbora istrskega. Sejo je otvoril deželni glavar Campitelli ob poljedelnajstih predp. Navzočih je bilo 18 poslancev večine. Galerije so bile skoraj prazne; tudi žurnalstov ni bilo toliko kakor navadno. Tajnik Ventrella je čital zapisnik zadnje seje, ki se je potrdil nespremenjeno. Deželni glavar je razlagal, zakaj ni poskrbel takoj o prvi seji dva italijanska stenografa, kajti o drugih, kakor je rekel, nemore biti govora v deželnem zboru istrskem. (Klici: bravo!) Vzrok je ta, da so bile v prvih dveh sejah na dnevnem redu same formalne reči, za katere da je zadostoval jeden stenograf. Dalje priobčuje vso že znano zgodovino, kako so hrvaški in slovenski poslanci vračali laški naslovljena vabila v sejo. Klici: »civilta!« Grozil je zopet s § 4. pravilnika...

Po poročilu šolskega odseka gledé šolskih taks se je priobčila interpelacija poslanca Scampicchia in drugov (podpisani so vsi poslanci večine), kako da zamore vlada opravičiti dejstvo, da je državni pravnik zaplenil »Indipendente« in »Po-

lo istr.« zaradi znanega pisma Lanardellija županu Dompieriju?!

Interpelacija se čudi, kako da se plenijo take nedolžne reči. Saj g. Zanardelli da ni pisal drugega, nego da je Italija ponosna na te svoje sinove, s katerimi je zvezana po vezeh krvi itd....

Predlog šolskega odseka, da se osnujejo dva štipendija za istrske mladeniče, ki se hočejo v Malem Lošnju in v Trstu izobraževati za trgovinske kapitane, spremenil se je po želji poslanca Vidulieha v toliko, da se svota zviša od 100 na 150 gld. za vsakega štipendista.

Sicer se je vršilo vse lepo, mirno in prikladno dnevnemu redu. Da, kadar so gospoda med seboj... Mogoče pa tudi, da so bonbončki, kijih je delil sluga med sejo, uplivali tako blagodejno na živce gospodov poslancev. Seja se je zaključila ob četrt na eno popoldne. Prihodnja seja bo v četrtek ob 11. uri.

Praga 2. Govori se, da bo sedanji namestnik niževavstrijski, grof Kielmansegg, naslednik grofa Hohenwarta v predsedništvu najvišjega računičča.

London 2. Po oficijelni brzjavki in Hongkonga se je tamkaj primerilo 28 novih slučajev kuge. Tekom zadnjega tedna je umrlo za to boleznijo 31 oseb.

Brno 2. Danes je stopilo v štrajk petnajst tisoč tkaleev, ker lastniki tovarn niso hoteli ugoditi njihovim zahtevam po osmurnem delu.

Dunaj 2. Danes je hotelo zapričiti štrajk deset tisoč delavcev v tovarnah za opeko, ali po posredovanju obrtnega nadzornika so se difference poravnale.

Dunaj 2. Ministerski predsednik grof Thun je prišel danes zjutraj iz Tečina na Dunaj.

Madrid 2. »Agencia Fabra« javlja, da so v Albuquerque nastali nemiri. Voditelja nemirnežev so zaprli. V Albuquerque so odposlali eno eskadrono vojakov.

Carigrad 2. Glasom poročil s Krete, je viši komisar princ Jurij odobril predloge glede ustave in glede pomiloščenja obsojenih v letih 1896. do 1898. Princ je imenoval tudi pet strokovnih svetovaleev, mej katerimi je tudi jeden mohamedanee.

Našemu sl. občinstvu!

Podpisani naznanjam, da imam v ulici Conti št. 2 dobro urejeno in z vsem potrebnim kakor moko, sladčicami itd. založeno

pekarno.

Kruh pečem po 3 krat na dan ter ga pošiljam na zahtevo na dom. — Sprejemam tudi domače testo v peko.

Z vsem spoštovanjem

Ivan Pahor.

Nova centralna čevljarnica v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in prituk. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parasi-karnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricola«, na željo poštne prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

Zanimiv oglas kolesarjem!

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelja industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Maleanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresne, ogledal in železnih blagaj, po cenah, da se ni bati konkurence.

Tvrška M. AITE

Via Nuova, ogel ulice S. Lazzaro št. 8.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu in svojim odjemalcem, da sem preskrbel svojo prodajalnico z mnogobrojnem povsem novim blagom po brezkonkurenčnih cenah:

Raznovrstni perkal , moderno risanje, barve	
garantirane	po 15 nvč.
Finl perkal za srajce	24 "
Oxford , barve garantirane	19 "
Francoski sateni	28 "
Piquet , barvan in bel za obleke	26 "
Perkalin za podloge v vseh barvah	10 "
Blago močno za podloge v vseh barvah	15 "
Blago za ženske obleke dvojna širina od 23 nvč. naprej	
„moške obleke širina 150 cm.	90 "
Alpagas črni za ženske obleke velik izbor	50 "
Kotenina	13 "
„bela	21 "
Navidezno platno	15 "
Platno čisto laneno	22 "
„za rjuhe dvojna širina	45 "
Mušolin bel prve vrste	16 "
Chiffon za srajce	18 "
Srajce za gospode, velik izbor belih in barvane	90 "
Srajce za gospe	50 "
Moderoi , zadnji kraj	60 "

Velik izbor

trakov, šipk, bordur, vzorj, svil in različnih garnitur ter vseh drobnarij za šivilje in modistinje. — Vsprejemajo se naročbe moških oblik po meri in najnižjih cenah.

Velik izbor blaga za narodne zastave in narodnih trakov po najnižjih cenah.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 5 dnevni odpovedi
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 12 „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 4 mesečni
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 8 „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 1 letni

Napoleone:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 20 dnevni odpovedi
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 40 „
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 3 mesečni
„ 3 %	„ 6 „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2¹/₂ % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.